

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Årsmelding 2021

Årsmelding Færder kirkelige fellesråd 2021

Om kirkens virksomhet: Rammer og kontekst	3
Kirkelig fellesråds mandat som koordinerende enhet for soknene	4
Ledelse, råd og samhandling	6
Kirkens stab	8
Kirkebygg	11
Gravplassforvaltning.....	17
Barnehager	20
Økonomi	21
Framtidsutsikter	26
Vedlegg:.....	27

Om kirkens virksomhet: Rammer og kontekst

Den norske kirkes virksomhet

Den norske kirke er en landsdekkende og demokratisk evangelisk-luthersk folkekirke og er Norges størst trossamfunn. Om lag 66% av den norske befolkningen er medlemmer av Den norske kirke. For mange er den lokale kirken sterkt knyttet til kirkebygget. Bygget er både stedsmarkør og samlingspunkt for mange av livets milepæler. I kirken samles befolkningen til gudstjenester og kirkelige handlinger som vigsel, konfirmasjon, dåp og gravferdsremonier. Her gjennomføres konserter og kirkemusikk, diakonale møter, og aktiviteter for barne- og unge. Dette til sammen utgjør det kirkelige tjenestetilbudet. Kirkens organisering er mangfoldig. I tillegg til kirkenes stab, som består av ansatte i kirkelig fellesråd og prester ansatte i bispedømmeråd, er det demokratisk valgte medlemmer til menighetsråd, og en rekke frivillige som stiller til kirkelige utvalg og aktiviteter.

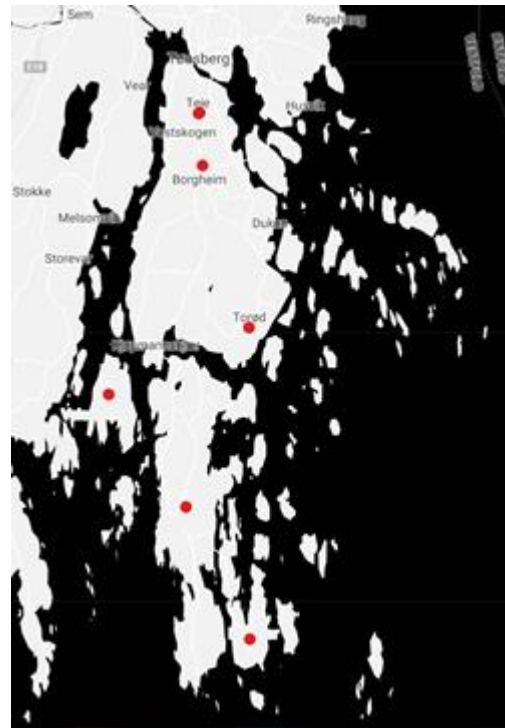
Den norske kirke i Færder er stolt over sin virksomhet, som både befatter flotte kirkebygg, aktiviteter for mennesker i alle aldre, og dyktige ansatte, folkevalgte og frivillige, med mye engasjement og gjennomføringsvilje. I kommunen er det 27.000 innbyggere, og av disse er 69 % medlemmer av Den norske kirke. Aktivitetstilbud og menighetsrådsvirksomhet er godt beskrevet i egne årsrapporter. I hovedtrekk har det som har vært mulig å holde åpent i 2021 blitt holdt åpent. Digitale alternativer, eller alternative utendørs aktiviteter har blitt arrangert der hvor innendørs arrangementer ikke har latt seg gjennomføre. Samtidig er det ikke å komme unna at kirkelig aktivitet i stor grad handler om å samle personer, og nettopp det har det vært strenge begrensninger på i de siste to årene.

Fellesrådets årsmelding avgrenses i dette dokumentet hovedsakelig til det overordnede perspektivet for kirken i Færder, kirkelig regelverk i endring, arbeidsgiveransvar for tilsatte til fellesrådet, kirkebygg og eiendomsforvaltning, gravplassforvaltning, økonomi og framtidsutsikter.

Endringer til rammebetingelser / lovverk fra 01.01.21

Utgangen av 2020 markerte i fjor også utgangen av kirkeloven. Loven ble vedtatt i 1996 og har regulert kirkens organisering og virksomhet i vel to tiår. Fra 2021 er kirkeloven erstattet av trossamfunnsloven. Loven er en kortere rammelov som har til hensikt å regulere tros- og livsforhold i en bredere kontekst – og stimulerer til en aktiv støtte av både store og små trossamfunn. Flere punkter fra kirkeloven er overført i lovform til kapittel 3 av trossamfunnsloven. En del av målsetningen med ny rammelov var å gi Den norske kirke større innflytelse på å selv regulere sin indre organisering, og rammeloven er følgelig mindre detaljert enn kirkeloven. Noen viktige premisser om finansiering av Den norske kirke videreføres i tros- og livsforholdsløven, heriblant annet at det fortsatt skal være delt finansiering mellom kommune og stat, samt konkrete bestemmelser om hva som skal inngå i budsjettforslaget til kommunen.

Ytterligere regulering av Den norske kirkes virksomhet er fra 01.01. 2021 regulert i et internt regelverk, også kjent som «kirkeordning» for Den norske kirke. Kirkeordningen er vedtatt av

Det er 6 kirker i Færder, her merket i rødt.

Kirkemøtet som er Den norske kirkes demokratisk valgte nasjonale organ. Kirkeordningen vedtatt av Kirkemøtet viderefører mange av de samme prinsippene som har tidligere stått i kirkeloven. I så måte er overgangen fra kirkelov til trossamfunnslov og kirkeordning mindre enn man kunne tro.

Et samfunn i endring

Kirken står i en kontekst preget av stadig, og til dels hurtig, endring. Virksomheten håndterer oppgaver som er både av forvaltningsmessig og trosmessig karakter. Kirkens organisasjon må være rigget for å ivareta begge deler med kompetanse, kapasitet, og en utviklende grunnholdning. Eldgamle tradisjoner, så vel som nye arbeidsmetoder, må finne sin plass i dagens kirkelig organisasjon. Det er en målsetning at kirkens tilbud er kvalitetsmessig godt og bredt, og at tilbudet er tilpasset lokalsamfunnenes behov.

Samfunnsendringer som kirken møter i dag er mange. Ulikhet og fattigdom, klimaendringer, flyktningsspørsmål og innvandring. Utfordringer knyttet til menneskerettigheter, populisme og nasjonalisme spiller også inn på hvordan kirkens aktivitets tilbud og rolle lokalt formes. Demografiendringer gjør at vi i Europa, i Norge, og i Færder får en større andel av befolkningen som er eldre fram mot 2030. Dette påvirker samfunnets velferdsordninger, og også sammensetning av medlemsmassen i Den norske kirke. Økt digitalisering i samfunnet gir mange muligheter for bedre kommunikasjon og større tilgang til informasjon, men har også et potensiale for å skape et skille mellom de som mestrer digitale verktøy, og de som ikke gjør det. I Norge øker tilflytning til og rundt de store byene, og det kan også bidra til større skiller mellom befolkning i by og land.

Den norske kirke også står i dag midt i en endringsprosess, hvor den nå har fått større organisatorisk og økonomisk selvbestemmelse gjennom endringer i trossamfunnsloven og kirkeordningen. Som et ledd i dette utreder Kirkemøtet hvordan en fremtidig felles arbeidsgiver for alle kirkens ansatte kan arte seg. Dette har preget den kirkelig organisasjonsdebatten i 2021 og vil fortsette i kommende år. I tillegg til spørsmål om ledelse og arbeidsgiveransvar utredes hvordan endringer i organisering vil påvirke: kirkelig valg og demokratiordninger, relasjonen mellom kommune og kirke, og biskopens rolle.

Kirkelig fellesråds mandat som koordinerende enhet for soknene

Kirkelig fellesråd er et organ som opptre på vegne av soknene. Ansvar og virksomhet er regulert av Den norske kirkes kirkeordning (frem til 31.12.20 av kirkeloven). Gravferdsvirksomheten reguleres gjennom gravplassloven. Kirkeloven, og nå kirkeordning, stadfester at kommuner med flere sokn skal ha to organer som representerer soknet: menighetsråd og fellesråd. Disse to organene står ikke i noe overordnet, eller underordnet forhold til hverandre. De er hver for seg selvstendige med hver sine ansvarsområder.

Kirkelig fellesråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen. Fellesrådets oppgaver er videre konkretisert i kirkeordnings § 17.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for:

- Bygging, drift og vedlikehold av kirker,
- Anlegg, drift og forvaltning av gravplasser,
- Opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett,
- Anskaffelse og drift av kirkekontor,
- Administrativ hjelp for prostene når kirkens virksomhet nasjonalt yter tilskudd til det,
- Anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmantopplæring.

Kirkelig fellesråds delegert ansvar som gravplassmyndighet

I Færder kommune forvaltes gravplassene av Færder kirkelige fellesråd. Gravplassmyndighet ivaretar kommunens innbyggere sine rettigheter innenfor gravplassområdet. Virksomheten er regulert av Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven).

Ledelse, råd og samhandling

Kirkens organisering i Færder kommune består av fem menighetsråd (kirkesokn) og et kirkelig fellesråd på kommunalt nivå. Kirkelig fellesråd (KF) som styre er et folkevalgt organ representert ved en valgt person fra hver av de 5 menighetsråd i Færder kommune, en representant oppnevnt av biskopen og en representant fra Færder kommune. KF er arbeidsgiver for lokalt kirkelige tilsatte, og kirkevergen leder den daglige driften. I tillegg til kirkelige råd finnes en rekke utvalg oppnevnt av menighetsråd, samt kirkens korskole på Nøtterøy.

Det er to arbeidsgivere for kirkelige tilsatte. Arbeidsgiver for lokalt kirkelige tilsatte i Færder kommune (i praksis alle unntatt prestene) er KF. Arbeidsgiver for prestene er rettssubjekt Den norske kirke ved Tunsberg bispedømme. I det daglige er det prosten som har delegert arbeidsgiveransvar for prestene. På grunn av at det er to arbeidsgiverlinjer er det både viktig og nødvendig med gode samhandlingsforhold og rutiner mellom arbeidsgiverne.

Kirkelig fellesråds sammensetning og saker

Fellesrådet har hatt følgende sammensetning i 2021:

Representant for	Medlem	Varamedlem
Hvasser menighetsråd	Pål P. Syse	Marit Monsen
Nøtterøy menighetsråd	Ellen Elisabeth Wisløff (leder)	Britt Flaaten
Teie menighetsråd	Marit Handeland (nestleder)	Liv Bakke Magerøy
Tjøme menighetsråd	Marita McIntosh	Ole Erik Vold
Torød menighetsråd	Elisabeth Aasland	Gunn-Marit Langedrag
Kommunes representant	Muctarr Koroma	
Sokneprest	Tom Olaf Josephsen	Marta Botne

Fellesrådet har hatt 7 møter, behandlet 55 saker og hatt en rekke referat/orienterings saker til drøfting. Flere av møtene har i løpet av 2021 blitt avholdt digitalt. I tillegg er det årlige samarbeidsmøte med Færder kommunes formannskap holdt i november.

2021 har igjen vært preget av koronapandemien, og årets aktiviteter har vært preget virksomheten siden mars. I alle ledd i kirkens virksomhet har det vært store tilpasninger og omleggelser. Antall personer som kunne samles har fluktuert gjennom året, og rutiner for smittevern har utviklet seg i takt med endringene i samfunnet for øvrig. Både møtevirksomhet, publikumssamlinger, undervisning, og gravferdsvirksomhet har vært påvirket.

Det har også vært saker som ikke har handlet om pandemi, og flere av disse kommenteres under relevant avsnitt. For øvrig, av saker KF har vært engasjert i, nevnes følgende:

- Tripp Trapp åpen barnehages drift og økonomi og kommunens arbeid med lokale retningslinjer
- Høring om fremtidig kirkelig organisering. Fellesmøte for stab og råd i Domprosti i Søndre Slagen kirke og fellesmøte for stab og råd i Færder i Teie kirke. Høringsuttalelse.
- Kostnader for oppgradering av Torød kirkestue og forprosjekt altertavle ble i 2021 tilbakebetalt.
- Gravstellavtaler – Endring til praksis slik at fra 1.1.2022 er det ikke lenger mulig å bestille flerårige stellavtaler (legater).

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

- Opprettelse av nye nettsider for gravplassforvaltning som er tilrettelagt for alle tros- og livssyn.
- Nye flygeler i Tjøme kirke og Teie kirke.
- Kartlegging av bevaringsverdig inventar og kunst i Tjøme kirke.
- Beredskapsplan for Færder kirkelige fellesråd.

Menighetsråd

Færders fem menighetsråd er Teie menighetsråd, Nøtterøy menighetsråd, Torød menighetsråd, Tjøme menighetsråd og Hvasser menighetsråd. Mens oppgavesettet til kirkelig fellesråd er positivt avgrenset (bestemt av lov eller kirkeordning) er menighetsråds ansvarsområde negativt avgrenset. Det innebærer at det som ikke er ellers regulert tilfaller menighetsrådet. Kirkeloven beskriver menighetsrådets oppgaver i § 9: menighetsråd skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet og blant annet har ansvar for at kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni innarbeides og utvikles i soknet.

Lederforum

Lederforum er et uformelt samhandlingsorgan for koordinering av kirkens virksomhet blant menighetsrådene i kommunen. Lederforum består av menighetsrådsledere, kirkevergen, personal- og administrasjonsleder, og koordinerende sokneprest. Domprosten har vært vara for koordinerende sokneprest i hans sykefravær. Lederforum har seks til åtte møter i året som er ledet av fellesrådsleder. Andre gjester har vært invitert når spesielle temaer var på agenda.

Samhandling

I tillegg til menighetsråd er både Færder kommune og Tunsberg bispedømme og Domprost viktige samhandlingspartnere.

KF og Færder kommune har inngått en avtale som beskriver formene for samarbeid. Blant punktene i avtalen er et årlig møte mellom fellesrådet og formannskap for felles informasjonsutveksling og dialog om kirkens virksomhet i kommunen. Møtet avholdes vanligvis i november i forbindelse med budsjettprosess. Avtalen inkluderer også en spesifisert tjenesteytingsdel. Denne beskriver hvilke tjenester kommunen leverer for fellesrådet, og prissetter disse. Beløpet føres i fellesråds- og kommunens regnskap.

Tunsberg bispedømme er samarbeidspartner på kirkefaglig områder, og er som tidligere nevnt også formell arbeidsgiver for prestene. I det daglige er dette ansvaret delegert til prosten. Biskopen skal også godkjenne endringer i kirkene og til kirkeinventar. Fellesrådet og Tunsberg bispedømme har inngått avtale om HMS arbeid i og med at fellesrådet er den største arbeidsgiver på arbeidsplassen. Avtalen inneholder punkter om konflikthåndtering, varsling og avvikshåndtering.

Samarbeid med Domprosten i Tønsberg som arbeidsgiver for prestene har i 2020-21 blitt utvidet for å håndtere løpende endringer i kirkelige tjenester og arbeidsforhold grunnet pandemien.

Ledergruppen i prostiet har bestått av Domprosten i Tønsberg, kirkeverge fra Tønsberg og kirkeverge fra Færder. Gruppen har møttes jevnlig for å drøfte endringer i kirkelige tjenester, og endringer som påvirker arbeidsforhold til kirkelige ansatte i prostiet. Tidvis har det vært mye og variert informasjon å forholde seg til. Det har vært nødvendig å sortere, og det har vært nyttig å stå samlet om de store linjene på tvers av prostiet.

Kirkens stab

Kirkens organisasjon jobber tverrfaglig og fagspesifikt, i ulike sammensetninger av ansatte, demokratisk valgt råd og frivillige. Dette bidrar til å gjøre kirkens organisasjon lokal forankret og dynamisk, samtidig som det kan utfordre typisk ledelsesteorier når så mange organer skal koordineres. Kommunikasjon med mange ledd og god forventnings- og rolleavklaring er derfor viktig for god samhandling.

I 2021 har ansatte som har en oppgave knyttet til gravferdsforvaltning og gravferdsseremonier blitt betegnet som «samfunnsviktige.» KF har følgelig måtte planlegge for hvordan å holde driften gående i tilfelle fravær for disse stillingene.

Staben har vist stor tilpasningsevne og lojalitet til dugnadsjobben vi alle står sammen i. Ansatte som har hatt mulighet å ha hjemmekontor har hatt det i store deler av året. Mangel på sosialt fellesskap i arbeidsmiljøet og ifm. arbeidsoppgaver har tidvis preget organisasjonen sterkt. I tillegg har det i 2021 også vært langvarig sykefravær i stillingen som koordinerende sokneprest og 2 andre prestestillinger. Dette har berørt i stor grad hvordan menighetsarbeidet ledes i aktuelle sokn og har krevd mye ekstra koordinering av prestevikarer i en allerede uoversiktlig koronasituasjon. Prioriteringen har vært først og fremst vært å holde tjenestene åpne når og hvor dette har vært mulig. Gudstjenester i påske og i jul har ikke vært mulig i normale former og det er krevende når høytidene blir så sterkt begrenset. Mange møter er avholdt på digitale flater, og mens kirkens stab vist stor omstillingsevne i forhold til ny teknologi har det etter 2 år med pandemi utviklet en slitasje på det digitale og et savn for fysiske møtepunkter og aktiviteter.

Antall stillinger

Færder kirkelige fellesråd har pr 31.12.21 arbeidsgiveransvar for 48 ansatte (faste), tilsvarende 35,26 årsverk. I fellesrådsområdet er det i tillegg ansatt seks prester.

Stillingstype	Stillings-	Antall personer		Finansiert av
	ressurs %			
<i>Prest (ansatt av bispedømmerrådet)</i>	500	6		<i>Den norske kirke (sentralt)</i>
Diakoni	230	3	*	Delt
Kirkemusikk	460	5		KF**
Undervisning	100	1		KF
Barn og ungdom	60	3		KF
Trosopplæring	185	4		<i>Den norske kirke (sentralt)</i>
Kirketjenere, inkl renholder kirke	325	7		KF
Renholder Bms	20	0	***	KF
Kirkekontor	515	7	****	KF
Eiendom/Vedlikehold / vaktmester	155	3		KF
Gravplasser	345	4		KF
Barnehage, Teie kirke	870	12		egen drift
Åpen barnehage, Torød kirkestue	70	2		egen drift
Teie kirkes Hår og fotpleiesentral	25	1		egen drift
Stellavtaler	166	4		egen drift

* Delt finansiering. 1,8 stillinger finansiert gjennom rammeoverføring Færder kommune. 0,5 stilling finansiert gjennom tilskudd fra Den norske kirke (sentralt)

**Finansiering Kirkelig fellesråd KF betyr midler gjennom rammeoverføringen fra Færder kommune

*** Arbeidet har vært utført av Support Service Partner

**** 0,15 årsverk er knyttet til en midlertidig stilling til informasjon. Lønnes av fondsmidler.

Likestilling

Fellessrådet har som mål å arbeide aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

I fellesrådet som styrende organ er det 7 faste medlemmer (herav er 6 folkevalgte). Av faste medlemmene er det 3 menn og 4 kvinner.

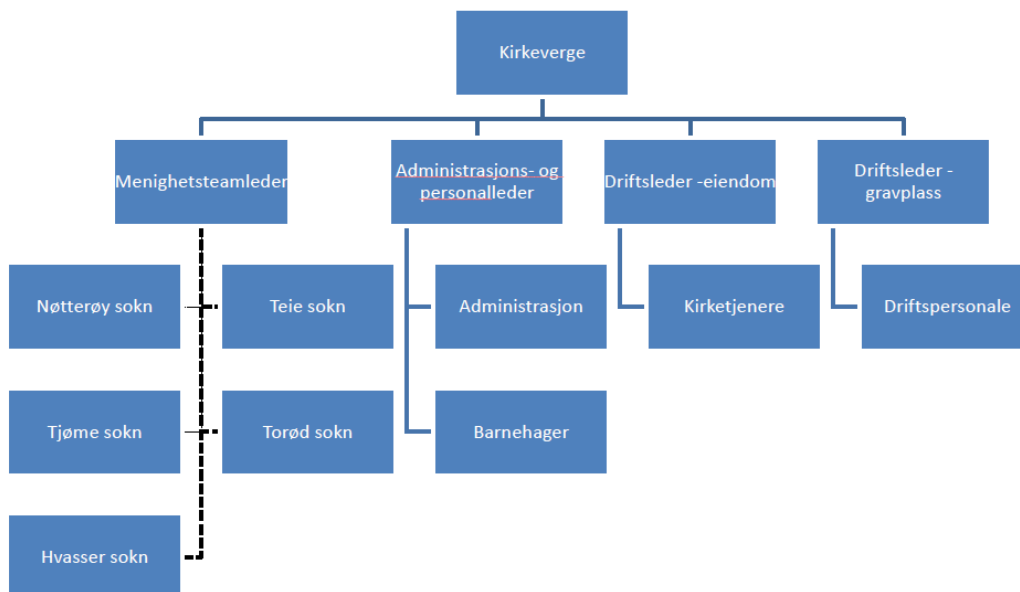
Det er 11 menn og 31 kvinner ansatt i organisasjonen. Av mennene er det 45% som har deltidsstillinger og av kvinnene er det 65% som har deltidsstillinger.

Fellessrådets lokale retningslinjer sørger for at alle skal likebehandles, uavhengig av kjønn, alder eller etnisitet. Noen eksempler av hvordan dette kommer til anvendelse:

- I innledning til tilsetningsreglementet sies det at bestemmelser om likebehandling i arbeidslivet er gjeldende for alle tilsetninger.
- I punkt 3 Utlysning av stillinger står det: *Stillingsbeskrivelser skal i utgangspunktet være kjønnsnøytrale. I de tilfeller der det ikke finnes dekkende kjønnsnøytrale stillingsbetegnelser skal det opplyses i utlysningen av stillingen kan søkes av begge kjønn.*
- I personalhåndboka er det et generelt forbud mot diskriminering. Den er linket opp mot et rundskriv fra KA som definerer likestilling slik:

Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging. Prinsippet om menneskers likeverd er et fundament for menneskerettighetene. «Likestilling» brukes i denne sammenheng om alle diskrimineringsforbudene og ikke bare om kjønnslikestilling.

Organisasjons kart

* Sokneteam ledes av sokneprest. I tillegg til prestene inkluderer teamene kantor, diakon, og trosopplærer/menighetspedagog.

**Personalansvar for menighetsutøvende ivaretas av Kirkevergen, mens fordeling av ressurser og bemanningsplanlegging for menighetsutøvende ivaretas av menighetsteamleder.

Medbestemmelse og arbeidsmiljø

Kirkelig administrasjonsutvalg (KAD) er KFs partssammensatte utvalg for behandling av personalpolitiske spørsmål; saker som gjelder forholdet mellom arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget er sammensatt med tre representanter fra fellesrådet og to representanter fra arbeidstakersiden. Det har vært avholdt 4 møter i 2021 hvor til sammen 13 saker har blitt behandlet. Følgende stillinger er tilsatt: 3 stillinger som assistent i Teie kirkes barnehage samt Kirketjener 2 i Tjøme / Hvasser og i Nøtterøy kirker.

Av andre vesentlige saker nevnes at KAD har behandlet spørsmål om organisering av kirketjenere, beredskapsplan, nedbemanning i Tripp-Trapp åpen barnehage som en følge av levere tilskudd fra kommunen og fremtidig kirkelig organisering.

Arbeidsmiljøutvalg (AMU) ble opprettet i 2020. Utvalget skal arbeide for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten, delta i planleggingen av verne- og miljøarbeidet i virksomheten og følge nøye med på utviklingen av arbeidsmiljøet. Utvalget er sammensatt med tre representanter fra eier og tre representanter fra arbeidstakersiden (verneombudene for de ulike sider av virksomheten). Det er gjennomført 4 møter i løpet av året hvor til sammen 20 saker behandlet. I 2021 har AMU arbeidet med Beredskapsplanen og Medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i oktober. Utvalget har også drøftet høring med fremtidig kirkelig organisering, koronasituasjon og rapport for arbeidsmiljø for LHBT og kvinnelige prester samt gjennomført systemrevisjon av HMS-arbeidet og vedtatt HMS-mål og handlingsplan for HMS-arbeidet for 2022.

Endringer i 2021

Stillinger som er tilsatt er nevnt under KAD saker. For øvrig har det vært lite utskiftning av personal i 2021.

Vakanser i 2021. Vikarer og deltidstillinger.

Mens det har vært lite utskifting generelt har det i 2021 vært vakanser knyttet til sykefravær. I fellesrådet har det vært helt eller delvis vakante stillinger innenfor diakoni, barne- og familie arbeider, og kirkelig administrasjon. På grunn av redusert aktivitetsnivå i 2021 har det ikke vært engasjert vikar i fulle stillingsbrøker. Som nevnt i avsnitt over har det også vært langvarig sykefravær blant flere av prestene i 2021.

Det var og er knyttet stor spenning til om kirkens arbeid og aktiviteter ville bli preget av unormalt mye fravær pga. karantene, eller om ansatte fikk korona. I 2021 har det vært en langtidssykemelding direkte relatert til korona. For øvrig har egenmeldt sykefravær antageligvis vært lavere enn fryktet fordi hjemmekontor løsning har gjort det mulig å jobbe til tross for milde symptomer.

Frivillige

Området som Færder kirkelige fellesråd dekker har et gjennomgående høyt aktivitetsnivå. I tillegg til de ansatte er det viktig å nevne de mange frivillige som gjør en stor innsats her på øyene. Disse arbeider både alene og sammen med ansatte om ulike prosjekter og tiltak. Menighetene må fortsette arbeidet med å ivareta og initiere frivillig innsats.

Kirkebygg

Bilder Heidi Ude, 2017

Nøtterøy kirke, Hvasser kirke, Teie kirke

Torød kirke, Tjøme kirke, Veierland kirke

Kirkelig fellesråd har ansvar for forvaltning og vedlikehold av seks kirker, to kapell, ett bårhus, samt to separate driftsbygninger for gravferd. To av kirkebyggene (Nøtterøy og Tjøme kirker) er vernet av kulturminnebestemmelser, og alle endringer skal godkjennes av Riksantikvaren. Det er tre kontorlokaler (Tjøme kirkestue, Borgheim menighetscenter, og Teie kirke). Total bygningsmasse, inkludert menighetsbygg, er på om lag 5.200 kvm.

Det daglige vedlikeholdsarbeidet skjer med egen stab (driftsleder, vaktmester og gravplasspersonal) der også eksterne firma leies inn ved spesielle behov. KF bruker internkontroll system IK-Bygg som har moduler tilpasset for kirkelige bygg og virksomhet. Systemet bidrar til en systematisk oppfølging av HMS krav, samt synliggjøring av behov og ansvarsfordeling.

KF har i perioden 2014-2019 hatt en egen prosjektstilling knyttet til rehabiliteringsprosjekter og større vedlikeholdsarbeider. I forbindelse med sammenslåing er oppgavene tatt inn i faste stillinger ved omorganisering. Også i perioden 2010-2018 hadde Nøtterøy kirkelige fellesråd samarbeidsavtale med et konsulentfirma som spesialiserte seg som kirkebygg konsulenter. Tilstandsrapporter og planer la et fremdriftsløp for rehabiliteringsplaner. Formålet var å sette kirkebyggene på Nøtterøy i tilfredsstillende teknisk stand for ordinært vedlikehold innen 2020. Samarbeidsavtalen ble avvirket i 2018/2019, og KFs organisasjon har overtatt arbeidet etter dette. Svært mye av planlagt istandsettingsarbeid er nå gjennomført. I Nøtterøy kirke gjenstår innvendig vegger istandsetting over kirkeskipet og i våpenhus. Tjøme og Hvasser kirker har ikke hatt et slikt systematisk istandsettingsprogram på den samme måte som Nøtterøy kirkene har. Likevel er mange enkeltstående prosjekter gjennomført.

Alle bygg har tilstandsrapporter som investeringsprosjekter er bygget på. Det er i tillegg innhentet spesielle rapporter ved prosjektering av de fleste prosjektene.

I 2021 trådte i kraft et nytt kirkerundskriv og ny kirkebyggforskrift. Fra og med 1.1.2021 er forvaltningen av kirkene og deres omgivelser regulert av rundskriv Q-06/2020 Forvaltning av kirke, gravplass og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø. Forrige rundskriv om dette tema har vært gjeldene i 20 år. Regler for listeførte kirker er gitt i forskrift om forvaltning av kulturhistorisk verdifulle kirker (kirkebyggforskriften). Hensikten med endringene er å kvalitetssikre at verdifulle bygg og kulturmiljøer blir forvaltet korrekt både teknisk og estetisk og innenfor Den norske kirkes teologisk tradisjon.

I Færder er det en fredet kirke, en listeført kirke og 4 kirker uten vernestatus. Nytt rundskriv og ny forskrift bringer med seg endringer til godkjenningsordninger. Alle permanente endringer til kirkene skal godkjennes av biskopen og det er uendret fra tidligere. Endringer til vernede kirker skal Riksantikvaren godkjenne og for listeførte kirke skal de gi uttalelse til endringene. Statsforvalter skal godkjenne endringer som er knyttet til gravplass endringer, og fylkeskommunen skal godkjenne endringer som handler om kulturmiljøer rundt kirkebygg. Dersom det er middelalderkirkegård skal også NIKU konsulteres før endringer. I tillegg vil det ofte være nødvendig å involvere kommunen i forhold til plan og bygningsloven. Slike godkjenningsprosesser er tidskrevende og kan være svært kompleks. Det er ikke avklart hvilke hensyn veies tyngst, og det kan være vanskelig å konkludere når så mange parter skal konsulteres. Det gjør også at fellesrådene har større behov for eksterne konsulenter til prosjektering, prosjektledelse og søknadsprosesser. En annen effekt knyttes til økonomi. Kommunen eller andre instanser tildeler midler til investeringsprosjekter, ofte med en forventning om at arbeidet skal skje innen en viss tid deretter. Ofte blir prosjekter utsatt på grunn av søknader til konsulterende eller godkjennende instanser og midler overføres fra et år til et annet i påvente av avklaringer. I verste fall kan fellesrådet risikere å miste tilskudd hvis prosjekter skal gjennomføres innenfor en frist som er kort.

Brannvern og sikring

Branntilsyn i 2019 avdekket fire avvik for kirkebygg i kommunen, og det har vært gjennomført betydelig arbeid for å rettet opp disse. Blant annet er det utarbeidet risikoanalyser, og instruksjoner for ansatte og frivillige er oppdatert og lagt inn i HMS systemet digitalt. I 2019 hadde kirkens stab kurs om brannvern-teori, og i Mars 2020 brannvernopplæring med slukkesimulator. Nye orienterings- og rømningsplaner er laget for bygningene, og personantall er beregnet på nytt. Utover dette er det gjennomført årlige kontroller med brannsikringsselskap for brannutstyr, alarmer og ledelys, det er sjekk utført annet hvert år, og termografering hver femte år for kirkene. I 2021 er branntilsyn lukket for alle kirkebygg i Færder.

Alle kirkebygg og kapeller har brannalarm med automatisk viderekobling til alarmsentralen/brannvesen. Nøtterøy kirke har også sprinkleranlegg over galleriene, tak og tårn. Et viktig prosjekt i 2022-2023 vil være installasjon av slokkeanlegg i Tjøme kirke.

Beredskapsplan

Beredskapsplanen ble først behandlet i AMU 22. april og i KAD 27. april. På bakgrunn av behandlingen i disse to møtene ble det utarbeidet et utkast til Del 1 av beredskapsplanen som ble behandlet i AMU 17. juni. Alle faggrupper og menighetsråd hadde mulighet til å uttale seg om mulige krisesituasjoner og behov for tiltakskort. Fullstendig plan er vedtatt i KF desember møte. Planen har en generell og mer teoretisk innledning/første del, og en mer konkret del 2 som handler om mulige situasjoner som kan oppstå. Vedlegg til planen inkluderer viktige telefonnummer, tiltakskort for

utvalgte scenarioer og liste over gjeldende utfyllende prosedyrer og rutiner. Planen gir en god innføring i beredskapsarbeid, i det viktige etterarbeid med debriefing og evaluering og tiltakskort som skal være lett tilgjengelig dersom krisen skulle oppstå.

Smittevern i kirkebygg

Mye tid og krefter har gått til å sikre smittevern i kirkelige bygg i 2021. Økt renhold, begrensninger i antall personer som kan være i kirken samtidig, og oppfordringer om å utsette eller avlyse arrangementer har gjort at mange færre personer har besøkt kirkene i 2021. Likevel, for de arrangementene som har vært åpne har smittevernmålsetning vært å trygge ansatte, trygge rom, og trygge aktiviteter. Alle har bidratt til å sikre at rutiner overholdes. Samtidig rettes en spesiell takk til kirketjenere, som har fått den største del av renholdsoppgaven, og som har løst dette på en god måte og tilrettelagt bygningene for aktivitet.

Oppsummering av årets prosjekter

Nøtterøy kirke:

Utvendige vegger. I henhold til Riksantikvarens dispensasjon på søknad fra 2020 ble det fra april til august 2021 gjennomført store arbeider på overflater og sokkelmur. Kirkens utvendige vegger var preget av værslitasje på kalkhvittingen, og det er oppsprekninger i veggpusen og skader i flater – spesielt på korvegger, sakristier og østre del av skip. Utvendig behandling vil forhindre at vann trenger inn i fasadelivet. Prosjektet ble gjennomført av Akasia AS (Bergen) som har lang erfaring og kompetanse på restaurering av kirker. Våren 2022 vil den blå noten som beskytter de kalkede fasadene gjennom første vinter bli fjernet.

I et år med koronapandemi har det tidvis vært knyttet spenning til om alle leveranser vil kunne gjennomføres etter tidsplan. Bortsett fra to stillasentreprenører som tidlig fikk stans i sin virksomhet, så fikk vi likevel på plass en avtale for stillaser både for Nøtterøy og Tjøme kirke. Dette heldigvis tidsnok til at murerarbeider kunne igangsettes på den tiden av året da temperaturen tillater kalkarbeider.

Utvendige arbeider på Nøtterøy kirke fikk tildelt 600 000 kr i støtte fra Riksantikvaren til skallsikringstiltak for å sikre bygget bedre mot et endret klima.

Teie kirke:

Ny utebelysning. Arbeidet ble igangsatt planmessig sommeren 2020. Omsøkt og godkjent av Tunsberg biskop. I påvente av ferdigstilling av takarbeider ble belysningen først innjustert og fullt ut tatt i bruk høsten 2021. Utvendig belysning er levert av Nøtterøy Elektropartner AS.

Teie kirke har med dette fått på plass belysning synliggjør kirkehuset fint, både fra torvet og fra Ørsnesalléen. Belysningen ivaretar også sikkerheten for besøkende godt med opplyste gangveier uansett hvilken inngang man velger å bruke.

Omlegging av tak. Arbeidet var planlagt ferdig 2020, men ugunstige værforhold og tilleggsarbeider grunnet tidligere byggetekniske feil (beskrevet nærmere i fjorårets årsrapport) førte til at prosjektet først ble endelig ferdigstilt våren 2021. I løpet av sommeren ble det også parapeter, vegger i barnehagen og flere vinduer og dører malt. Det som nå står igjen er maling og utbedring av kirkens hoveddør og vinduer på vestsiden (mot Kirkeveien).

Torød kirke:

Ingen investeringsprosjekter i 2021

Veierland kirke:

Ingen investeringsprosjekter i 2021

Tjøme kirke:

Utvendige vegger. Våren 2021 startet arbeidet fjerning av alle sementholdige fuger på granittvegger i tårn og tårnfot. Her viste det seg at tette sement fuger har magasinert fuktigheten. Dette har ført til at den kalkholdige mørtelen mellom granittsteinene var forvitret. Bare sand lå tilbake. Det som i utgangspunktet var planlagt som respekking av utvendige fuger ble en langt mer omfattende jobb. Mellom hver eneste stein ble ny kalk presset inn, før nye utvendige fuger kunne spekkes.

Når det gjaldt utbedring av teglsteins gesimser, pilastere og vindusomramninger så var dette også et omfattende arbeid. Ødelagt teglstein er ofte et resultat av frostspreng som i stor grad kan skyldes harde sementholdige fuger. Rundt vindusomramninger og gesims på sørsiden var det også betydelig vanninntrenging. Der det var nødvendig ble det skiftet spesialbestilt håndbanket formtegl fra Winerberger i Nederland for å sikre at kvalitet og utseende er mest mulig identisk med stein som må skiftes ut. Lang skipet på sørsiden var det påkrevet å hugge ut så godt som alle sementholdige fuger langs gesims, rundt vindusomramning og på pilastere som ikke tidligere var restaurert. Fugene ble så spekket med kalkmørtel som vil skåne teglsteinen og være diffusjonsåpen. Langs skipet på nordsiden var gesims og pilastere i langt bedre stand, men vindusomramming fikk i sin helhet nye fuger. Murerarbeidene på Tjøme kirke ble utført av Akasia AS og Murergutta AS.

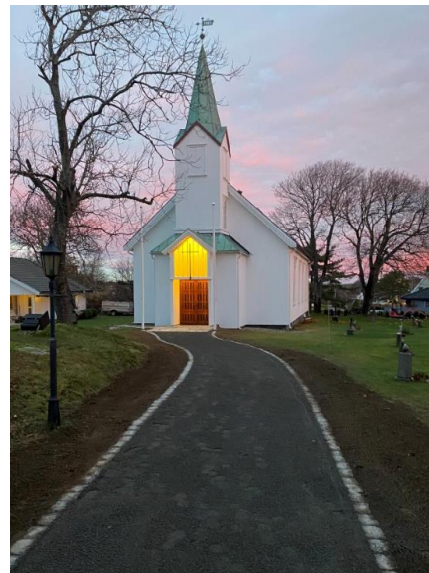
Dører og vinduer. Det ble også gjort et omfattende maler og restaureringsarbeid på alle dører og vinduer. Disse er nå malt med flere lag linoljemaling. Farger er valgt i henhold til funn og datidens fargepalett. Malerarbeid er utført av C. Kristoffersen og Sønn AS. Mens restaurering av dører er utført av Timber AS.

Det som nå gjenstår av utvendige arbeider på Tjøme kirke er fjerning av sementholdige harde og tette fuger på natursteinsmuren på begge sideskip. Deretter, som på tårnet, legge inn ny kalkmørtel mellom steinene i natursteinsmuren. For så til slutt å spekke alle fuger med den tradisjonelle og tidstypiske pølsefugen som er brukt på Tjøme kirke.

Hvasser kirke:

Kledning/overflatebehandling og vinduer. Dette prosjektet ble i hovedsak presentert i årsmeldingen for 2020 men ble først ferdigstilt våren 2021. Dette skyldes lang leveringstid på to vinduer i tårnet som grunnet pandemien ikke kunne leveres som tenkt. Alle vinduene er en eksakt kopi av tidligere vinduer, men har to langs isolerglass. Dette sammen med isolerte og vindtette vegger gjør at kirken er energieffektiv og godt rustet for vær og vind. Det nye utvendige panelet har samme perlestaff utsende som tidligere. Det er også verdt å merke seg at gesimsen nå er åpnet igjen slik at kirken nå i dag fremstår mer lik det opprinnelige kirkebygget. Arbeidene på Hvasser kirke er utført av Botne Bygg AS.

Nye flygler til Tjøme kirke og Teie kirke

Kirkens virksomhet er avhengig av godt utstyr, deriblant velfungerende instrumenter. Et av hovedinstrumentene i kirken er flygelet. En av fordelene med flygelet er mulighetene til å flytte det, og slik tilpasse bruken til ulike behov. Hele kirkerommet kan benyttes. Samtidig er dette utfordrende, siden et flygel i prinsippet ikke bør flyttes for mye. Flytting gir blant annet utfordringer relatert til stemming. I Teie ble det i 2021 behov å erstatte eksisterende Schimmel flyget, etter trofast bruk helt fra kirken var ny i 1977. Til tross for at instrumentet i alle år fikk jevnlig vedlikehold og stemming to ganger årlig, var den tekniske tilstanden så preget av slitasje at det gikk ut over både lyd/klang og funksjonalitet.

I Tjøme kirke var det en eldre godt tjenlig piano som skulle erstattes med et mer anvendelig flygel. Behovet var for et instrument som både kunne akkompagnere kor og solister i hverdag og i høytid, samt stå på egne bein ved profesjonelle flygelkonserter.

Flygelkomiteer i Teie kirke og i Tjøme kirke arbeidet for å samle inn og søke om penger. Begge fikk tilslag fra Sparebanken stiftelsen Nøtterøy- Tønsberg, med henholdsvis kr 215 000 til Teies flygel og kr 150 000 til Tjøme kirkes flygel.

Nytt flygel av merke Yamaha S5X 200 i sort polert utførelse ble levert til Teie i november med flygel fest ved kirkens korskoole og ved konsert med Frøydis Grorud og Ulf Nilsen.

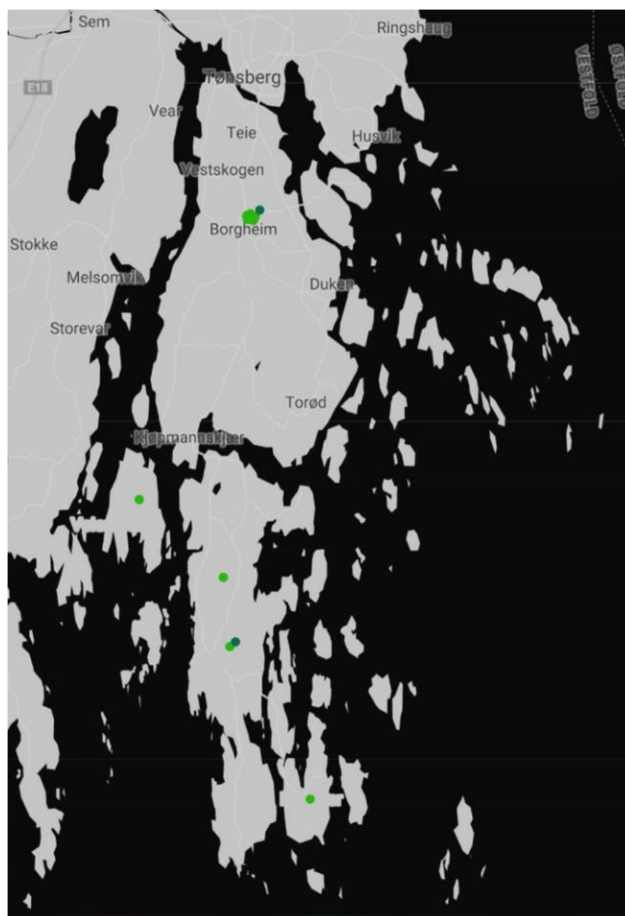
Nytt flygel av merke Schimmel Classic 189 Tradition i polert mørk valnøtt ble levert til Tjøme i november med innvielse i februar ved Henrik Syse og Wolfgang Plagge.

Gravplassforvaltning

Gravplassmyndigheten yter gravferdstjenester for hele befolkningen i Færder kommune, uavhengig av tro og kulturell bakgrunn, og forvalter gravplassene i kommunen. Oppgaven er delegert fra kommunen til kirkelig fellesråd i Færder.

Til sammen er det fem gravplasser i Færder kommune, (plassering vist på kart med grønt), med om lag 13.000 graver. Navnede minnelunder (felles urnefelt) er etablert på Nøtterøy kirkegård og Tjøme kirkegård, og begge er mye brukt. I 2019-2020 er det opparbeidet felt tilrettelagt for muslimsk gravlegging ved Nøtterøy kirkegård og feltet er tatt i bruk i 2020.

Totalt grøntanlegg er om lag 75 dekar.

Nøkkeltall 2021

Urnegravlegginger	149	59%
Urner gravlagt i grav	115	
Urner gravlagt i navnet minnelund	27	
Urner gravlagt i anonym minnelund	7	
Kistegravlegginger	102	41%
Kister gravlagt	102	
Totale gravlegginger	251	

Sammenlignet med tidligere var det i 2020 236 gravlegginger med en fordeling 66% urne- og 34% kistegravlegging.

Ledig kapasitet for graver, jf. Gravplasslovens §2 «for minst 3% av kommunens befolkning» anses å være tilstrekkelig i for de neste 20-30 år. I kommuneplanens arealdel er for øvrig et område på ca. 15 da sør for Nøtterøy kirkegård avmerket til dette formålet. Foreløpig ser vi ingen grunn til å iverksette prosjektering her.

Årlig gravferdsmøte med tros- og livssynssamfunn. Sammen med gravplassmyndigheten i Tønsberg har Færder planla møte med tros- og livssynssamfunn i desember. På grunn av ny koronanedstenging i tidlig desember ble det bestemt å utsette møte til januar 2022.

Det årlige møte med de tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet har hensikt å drøfte hvordan tros- og livssynssamfunnenes behov ved gravferd kan ivaretas. (Gravferdsloven § 23, tredje ledd).

Prosjekter i 2021

Bevaringsplan Tjøme kirkegård søndre del. Tjøme kirkegårds søndre del (Tjøme kirkegård «syd») er den eldste delen av kirkegården ved Tjøme kirke. Over tid har et større antall gravminner blitt stående uten ansvarlig fester, eller spesielle vernevedtak, og flere gravminner er ikke tilfredsstillende sikret. Dette var bakgrunnen for ønske om en mer systematisk bevaring av gravminner som ansees å ha kulturminneverdi.

I prosjektet har det vært viktig å vurdere vern av området, enten i form av vern av enkle gravminner eller i form av vern av et område/flere gravminner som inngår i en helhet. KF vedtok i 2020 å bevare kulturminnemiljø ved Tjøme kirkegård syd, herunder bevaring av totalt 114 gravminner, samt bevaring av 89 gravminner som kan gjenbrukes dersom gravfeste er utløpt og personinformasjon slipes vekk. Bevaringen innebærer at gravplassmyndigheten skal være en pådriver for både sikring og forvaltning av området som er vedtatt bevart. Det også er viktig for kommende generasjoner at lokalhistorien er bevart både i lokal gravferdsskikk (benevnelse og skrift) og gjennom stein- og håndverkstradisjoner i gravminneutforming. For øvrig er området nevnt i Færder kommunes kulturminneplan som bevaringsverdig. I 2021 har det vært dialog med steinhuggere for sikring av gravminnene.

Nye nettsider for gravplassforvaltning i Færder. Nettsider som er spesielt for gravplassforvaltning er opprettet i 2021. Tidligere har informasjon om gravplassforvaltning vært inkludert i Den norske kirkes nettsider, men nå er informasjonen skilt ut på egne sider og utvidet med veiledninger, referansemateriell, skjemaer og beskrivelser av prosessene vi får oftest spørsmål om. Det er også mulig å søke etter gravsted eller søke etter seremoni fra nettsidene.

Forberedelser for nytt driftsbygg Gjervåg gravlund. Plassering av nytt driftsbygg er valgt ut på Gjervåg. Området hvor bygget er tenkt plassert har blitt hogget for trær i 2020. Det er oppdaget parkslirekne på området. Planten er vurdert til å være en av verdens verste invaderende fremmede arter og kan utgjør stor skade. Det er viktig at planten utrykkes før den sprer seg i området, og før det bygges her. I 2021 er det jobbet for bekjemping parkslirekne.

Vei Hvasser. Veien fra hovedport til hovedinngang til Hvasser kirke har vært svært dårlig og gjørmete, særlig høst og vinterstid. Det ble høsten 2021 opparbeidet grusvei her. Det er ikke gjennomkjøring gjennom kirkegården. Det har vært viktig å bedre dekke på veien både for å unngå søl, av estetiske grunner og bårebilen eller biler brukt ifm med vigsel har tilrettelagte forhold ved kirkens inngang. Se også bilde under Kirkebygg – Hvasser kirke.

Traktor. Traktor som primært har vært i bruk på Tjøme hadde akutt behov for store og kostbare reparasjoner da den grunnet svært dårlige bremses, forstilling og girkasse ikke var trygg å kjøre på vei. Det er innkjøpt ny traktor, Valtra A94, som er forutsigbar og trygg å kjøre, samt liten nok til å være praktisk inne på gravplassene. Traktor brukes hovedsakelig på gravplassene på Tjøme men også på andre gravplasser etter behov.

Gressklippere. Det er kjøpt inn 2 nye sitteklippere til gravplassene når de gamle hadde behov for utskifting.

Fiber driftsbygg Nøtterøy kirkegård. Det har lenge vært svært dårlig internett til driftsbygg på Nøtterøy kirkegård, og senvinter 2021 sluttet det helt å virke. Dette har vært spesielt utfordrende med digitale møter etc. Fiber ble lagt inn våren 2021 med hjelp av Jarlsberg IKT og en god dose egeninnsats.

Barnehager

Færder kirkelige fellesråd er eier av to barnehager i Færder kommune. *Teie kirkes barnehage* er en to-avdelings barnehage lokalisert ved Teie kirke. Barnehagen er godkjent for inntil 30 barn og har utvidet kristen formålsparagraf. *Tripp trapp åpen barnehage* er en åpen barnehage lokalisert i Torød kirkestue som er godkjent for inntil 30 barn. Barnehagen er et gratis pedagogisk tilbud til barn fra 0-6 år, i følge med voksen. Den har også en diakonal og nettverksbyggende rolle. Tripp-trapp er åpen tre dager i uken.

Begge barnehager har vært sterkt preget av endringer relatert til korona, og begge har vist stor omstillingsevne for å tilpasse drift i 2021. **Se også egne årsmeldinger fra barnehagene** som gir god innsikt i drift, økonomi og spesielle satsingsområder. Av større ting nevnes likevel noen punkter fra hver barnehage.

Teie kirkes barnehage har en stabil personalgruppe. Det har vært et noe høyere sykefravær i 2021 enn vanlig grunnet i korona, men med faste vikarer har barnehagen likevel vært drevet godt. Barnehagen har stort fokus på pedagogisk innhold til det beste for barna, og kompetanseutvikling og opplæring av de ansatte. De er fortsatt pilot i prosjektet «helsefremmende barnehager i Færder kommune» og gjennom Regional ordning for kompetanseutvikling startet de i 2021 et samarbeid med Universitetet i Sør-Øst Norge (USN). I 2021 ble det kjøpt inn et nytt huskestativ og trehjulssykler til uteområdet. Teie kirkes barnehage avslutter regnskap med et mindreforbruk på kr 41 904. Barnehagens disposisjonsfond er økt tilsvarende ved årsslutt gjennom strykningsbestemmelser.

Tripp trapp åpen barnehage har i 2021 tilpasset sin drift i forhold til antall deltagere som har vært tillat til enhver tid og har innført påmelding for å sikre plasser når det har vært nødvendig. 2021 har vært preget av endringer i tilskuddet til Tripp Trapp, først en reduksjon kr 170 000, så en korrigering i september som tilbakeførte dette. Bakgrunnen var at ved utgangen av 2020 vedtok Færder kommune å redusere 2021 tilskuddet til barnehagen fra 20 plasser som barnehagen er godkjent for til tilskudd for 15 plasser. Dette utgjorde en vesentlig reduksjon (kr 170 000) for barnehagen, som allerede var drevet på svært rimelig nivå. Fellesrådet vedtok reduksjoner i stillinger og driftskostnader for å kunne driftes videre på et lavere aktivitetsnivå. I september ble det avklart at kommunen ikke hadde anledning å redusere tilskuddet etter barnehageloven uten at det var vedtatt egne lokale retningslinjer i kommunen som regulerer hvordan tilskuddet beregnes og eventuelt fastsetter tidspunkt for opptelling/rapportering. Færder kommune jobber for å utrede og eventuelt fastsette lokale retningslinjer for tilskudd til åpen barnehage. Dette vil kunne ha store implikasjoner for videre drift av barnehagen dersom det gjennomføres. På grunn av tilbakeført tilskudd korrigert i september avslutter Tripp trapp regnskap med et mindreforbruk på kr 82 077. Barnehagens disposisjonsfond er økt tilsvarende ved årsslutt gjennom strykningsbestemmelser.

Økonomi

Ved inngangen til 2021 er det tre år siden Færder kirkelige fellesråd så dagens lys. Med dette som utgangspunkt er det historiske tall for de tre årene som legger til grunn for budsjettet, og etter hvert er det en mer stabil tallbase som kan sammenlignes med.

Økonomiarbeidet har - i likhet med alt annet i 2021 – også vært preget av usikkerhet knyttet til hvilke pandemieffekter som kommer til å slå inn. Blant annet om det ville være behov for vikarer til samfunnsviktige funksjoner knyttet til gjennomføring av gravferdsseremonier. Det har ikke vist seg å være nødvendig, men vikarer til barnehagene har vært større behov for.

Overordnet er følgende stikkord for 2021 regnskap:

- Økte lønnskostnader som skyldes høye pensjonskostnader. Kostnadene har til dels vært redusert ved sykepengerefusjon.
- Økte strømkostnader.
- Redusert driftskostnader pga. redusert aktivitet. Dette gjelder lavere kursutgifter og reisekostnader, lavere kostnader for arrangementer, forbruksmateriell og mat.
- Økte vedlikeholdskostnader.
- Økte inntekter knyttet til innføring av egenandel for kremasjon (fra og med 01.01.2021).

Ved inngangen til 2021 var det to pågående investeringsprosjekter som var finansiert av covid-19 midler. Det gjelder overflatebehandling/kledning Hvasser kirke og istandsetting av tak Tjøme kapell. Regnskapsføring av det ekstraordinære tilskuddet (kr 2 000 000) er gjort i driftsregnskap for 2021 og overført til investeringsregnskap. Tilsynelatende ser dette ut som om driftstilskuddet for kirkelig fellesråd er økt med 2 millioner kroner, og det vil være en viktig del av forklaringen videre at økt tilskudd i 2020 var øremerket til omsøkte prosjekter og ikke en del av ordinært driftstilskudd. Prosjektene er gjennomført og midlene er brukt i 2020 og i 2021.

Prosjekter som har fått øremerket tilskudd har vært prioritert for gjennomføring fordi det har vært en betingelse for å få tilskudd er at prosjektene ble gjennomført innen en viss frist. Istandsetting av utvendige vegger på Nøtterøy kirke er et slikt prosjekt som ble tildelt kr 600.000 i skallsikringsmidler fra Riksantikvaren.

Enkelte investeringsprosjekter vært utsatt. En av grunnene til dette er at det har vært viktig å holde større kirkerom mest mulig åpent for å arrangere smittevernvennlig aktiviteter. Ubrukte investeringsmidler blir satt av til fremtidige investeringsprosjekter (investeringsfond) og inngår i finansiering av oppsatte prosjekter i økonomiplan.

Driftsregnskap er avsluttet med følgende resultat:

Totalt avsluttes driftsregnskapet i balanse (resultat = 0).

I 2021 er regnskap for første gang avsluttet etter Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke, fastsatt av Barne- og familiedepartementet 8. desember 2020. En av hensiktene med endrede bestemmelser i forskriften er å se hele virksomhet samlet sett og ikke bruke av disposisjonsfond unødig. I forskriften er det tatt inn strykningsbestemmelser i § 17 som sier at ved et mindreforbruk skal budsjettert bruk av disposisjonsfond strykes for å redusere mindreforbruket så mye som mulig. Bestemmelsene er kommet til anvendelse for kirkelig fellesråd i 2021. Regnskapsmessig resultat er omtalt i note 9 og årets fondsbruk i note 12.

Resultatet samlet sett er i balanse (= 0) og er fordelt slik:

KF virksomhet (admin, kirkelig virksomhet, kirkebygg, gravferd): kr 123 981 merforbruk
Teie kirkes barnehage kr -41 904 mindreforbruk
Tripp Trapp åpen barnehage -82 077 mindreforbruk

Følgende ansvar er avsluttet mot bruk av eller avsetning til fond i henhold til økonomireglement:

Teie kirke Hår og Fot. Merforbruk 81 008 er brukt av fond.
Gravstellavtaler. Mindreforbruk 46 955 er avsatt til fond.
Trosopplæring. Mindreforbruk 46 092 er avsatt til bundet fond.

Investeringer

Færder kommunes tilskudd til investeringer i 2021 beløpte seg til 4 millioner kroner. Riksantikvaren tildelte kr 600 000 og Sparebankstiftelsen og menighetsråd bidro med kr 365 000 til flygelinnkjøp. Det er foretatt investeringer i 2021 med totalt kr 10 183 073 (inkludert mva). MVA er kompensert i sin helhet og refusjonen går tilbake til finansiering av prosjektene. Resterende finansiering er overført fra tidligere års mindreforbruk og ekstraordinært covid-19 tilskudd.

Investeringsregnskap er avsluttet i balanse. Også her er budsjettert bruk av avsetninger redusert i henhold til aktuell behov.

Se note 9 for fullstendig prosjektøkonomi, note 7 for oversikt over anleggsmidler og avskrivninger og note 12 for årets investeringsfondsbruk.

Utdypning av driftsresultat

Se økonomisk oversikter rapport Regnskapsskjema – drift.

Lønn og sosiale utgifter. Kostnader i 2021 økte kr 1 860 000 sammenlignet med 2020.

Mens 2020 var et historisk lavt år på grunn av lav tariffoppgjør, lave pensjonskostnader og redusert arbeidsgiveravgift har 2021 derimot høyere pensjonskostnader, normal arbeidsgiveravgift og et mer normalt tariffoppgjør. Særlig gjelder dette for pensjonskostnadene som var ca 400 000 høyere enn budsjettert.

Regnskapsført **pensjonspremie** i 2021 beløper seg til kr 3 536 154 for hele organisasjonen. Til sammenligning var regnskapsført pensjonspremie i 2020 kr 2 218 000. Det er med dette nesten kr 1 300 000 høyere pensjonspremie i 2021 enn for året før, og kr 400 000 høyere enn årets forventet budsjett. Dette utgjør største enkeltpost-endring i årets regnskap. Det oppleves som utfordrende å ha god oversikt over forventet pensjonskostnader, og vil være viktig i kommende år både å ha en økonomisk buffer i form av disposisjonsfond og å aktivt bruke av oppspart premiefond hos KLP som for å regulere pensjonskostnader på et mer stabilt nivå.

Sykefravær og sykepengerefusjon

Det har vært økt sykefravær i 2021. To stillinger har vært vakante enten helt eller delt i store deler av 2021. Det har vært to andre lenger tids sykemeldinger i tillegg har det vært generelt økt kort tidssykefravær i Teie kirkes barnehage. Refusjon sykepenger beløpte seg til 538 000 kr.

På grunn av lavere aktivitetsnivå enn normalt har det ikke vært hentet inn vikar i samme stillingsgrad for utøvende kirkelige aktiviteter og enkelte stillinger har ikke vært hensiktsmessig å sette vikar inn i. Det har gitt besparelser estimert til kr 300.000 sammenlignet med budsjett og bruk av disposisjonsfond har vært redusert på grunn av besparelsen. Vikar kostnader beløpte seg til 280 000 kr i 2021 (økt med cirka en tredjedel sammenlignet med budsjett) og enkelte faststillinger ble delvis utvidet for å dekke oppgaver i fraværperioder (estimert til ca. 75.000 kr økning).

Mens det har vært en økonomisk besparelse har det vært en økt arbeidstidsbruk for de som er på jobb som har gått til oppfølging av sykefravær, til ekstraarbeid med innhenting av vikarer og til nødvendig opplæring og koordinering. Det er et mål å få sykefravær tilbake til et mer normalt nivå i 2022. Dette for å gi stabilitet i tjenester og i administrativ oppfølging.

Aktivitetsrelatert driftskostnader inkl. strøm

Til sammen er driftskostnader om lag 300.000 kr lavere enn budsjettet. Disse skyldes hovedsakelig driftskostnader redusert til aktiviteter, samlinger, kurs og redusert fysisk deltagelse til kirkelige tjenester og i stabssammenhenger.

Det har vært knyttet stor interesse til utvikling av **strømkostnader** i 2021 og til sammenligning har kostnader økt med kr 308 000 sammenlignet med 2020 tall (fra kr 537 000). I 2021 beløpte energikostnader til kr 845 000 mens budsjett var kr 759 000 (økning kr 80 000 sammenlignet med budsjett). I 2021 har det til dels vært mindre behov for oppvarming av kirkebygg når aktiviteter er redusert og flere strømsparingstiltak har blitt innført, mens strømpriser har vært på rekordhøy nivåer i 2021.

For øvrig er **andre driftskostnader** relatert til aktivitet redusert med ca. 300.000 kr. Dette gjelder flere poster, men særlig lavere matkostnader knyttet til barnehage og aktiviteter, færre reiser, lavere kurskostnader for digitale kurs versus fysiske kurs og samlinger, mindre forbruksmateriell ved færre deltagere, mm.

Av vedlikeholdsoppgaver som er utført i 2021 nevnes:

- Maling av utvalgte vinduer og dører i Teie kirke (kr 34 000)
- Reparasjon av Teie kirkes orgel (kr 30 000)
- Nytt lydutstyr til Borgheim menighetssenter – menighetssalen (kr 50 000)
- Tilstandsvurdering Tjøme kirke bevaringsverdig inventar / NIKU (kr 115 000) NB. Tilskudd fra Riksantikvaren til arbeidet.
- Skiftet ventilasjonsautomatikk (modernisering) på Borgheim menighetssenter (kr 30 000)
- Reparasjon av råten gjerde, maling av gjerder og dør Torød kirkestue / Tripp Trapp åpen barnehage (kr 35 000)
- Oppussing smijerngjerde Torød kirke (kr 20 000)
- Utskifting ventilasjonsanlegg Teie kirkes barnehage (kr 25 000)
- Nye varmeovner og takspotter belysning Tjøme kirke (kor, våpenhus) (kr 50 000)
- Teie kirke barnehage – ny utebelysning med sensor (kr 30 000)

- Opparbeide rampe/skifte inngangsdør, maling ved inngangen til Marihøna avdeling Teie kirkes barnehage for å forebygge oversvømmelse (kr 75 000)
- Byttet teleslyngeforsterker Teie kirke (kr 15 000)
- Serviceavtaler for brannvern, termografering, el-kontroll, skadedyrskontroll, brannalarm og tyverialarm, ventilasjon, kirkeklokker, lydsystemer, renhold

Inntekter:

Innkome inntekter i 2021 er i stor grad i henhold til forventninger og budsjett. Fellesrådets inntekter består hovedsakelig av tilskudd fra kommune, kirkens sentral virksomhet og «egne inntekter».

Inntektspostene som regnes som egne inntekter «Brukerbetaling, salg og avgifter» er i tråd med budsjett. Disse utgjør hovedsakelig gravfesteavgifter, foreldrebetaling for barnehage, gravstellavtaler, navnet minnelund avgifter, utleieinntekter, betaling for kirkelige tjenester for personer bosatt utenfor kommunen eller valgfrie kirkelige tjenester (forhåndsmusikk til gravferdsseremonier).

Rammeoverføring og tilskudd fra kommunen (både til kirkelig fellesråd og til barnehagene) er også i tråd med budsjett. Det samme gjelder for tjenesteytings kalkulatorisk inntekt (og kostnad) for 2021. Se også note 2 for oppstilling.

Tilskudd fra staten, nå fra Den norske kirkes nasjonal virksomhet, er også i tråd med budsjett. Dette gjelder trosopplæringstilskudd og tilskudd til en halv diakonstilling i Tjøme sokn.

Refusjoner og overføringer er økt med kr 600.000 sammenlignet med budsjett. Av dette er ca 250 000 relatert til økt mva refusjon (og tilsvarende økt mva kostnad). Det er ca. 200 000 kr i økte sykepenger refusjon sammenlignet med det som er budsjettet. Det er kr 150 000 i refusjoner fra overskudd fra forsikringsselskaper og mindre andre refusjoner.

Oppsummering

Regnskapet avsluttes i balanse for 2021 for både driftsregnskap og investeringsregnskap.

Høyere pensjonskostnader og strømkostnader utgjør de største avvikene til budsjett i 2021 og er poster fellesrådet har lite påvirkning på. Sammenlignet med postene i fjør er dette en kostnadsøkning på kr 1,6 millioner kr.

	2020 Regnskap	2021 Regnskap	Endring
Strøm	537	845	308
Pensjon	2 218	3 536	1 318
			1 626

Utover nevnte faktorene har det vært et lavere enn normal aktivitetsnivå på grunn av pandemien og (lavere aktivitetsrelaterte kostnader) og det har i tillegg vært økt sykefravær. Kostnader for bygningsvedlikehold og forvaltning har vært i stor grad i tråd med budsjett. Refusjon sykepenger er noe økt. Regnskapet er avsluttet for første gang med nye strykingsbestemmelser (ny forskrift) som gjør at unødvendig bruk av disposisjonsfond strykes. Dette gjøres for å unngå et tilsynelatende mindreforbruk som skyldes for mye bruk av fond gjennom året. Resultatet omtales i note 8.

Også i 2021 har det vært betydelig usikkerhet i forhold til om det ville være nødvendig med økte kostnader relatert til koronapandemi, særlig lønnsutgifter. Mens det har vært sykefravær har det enten ikke vært nødvendig med vikar eller ikke vært mulig å hente inn vikar til stillingene som har vært ledige.

Fellesrådets økonomi har tålt svingningene fordi det har vært mulig å bruke av fondsmidler som en buffer, og fordi det har vært lavere kostnader knyttet til lavere aktivitetsnivå ifm koronapandemi.

Fondsmidler

KF har fondsmidler til ulike formål, som vist i note 12 til regnskap. Fondsmidler brukes for å tåle økonomiske svingninger. Årets svingninger i pensjons- og i strømkostnader er typiske eksempler på hvorfor det er viktig for fellesrådet å ha en økonomisk buffer som gir en handlefrihet. I tillegg er uforutsette hendelser og vedlikeholdsbehov andre grunner til at en buffer er tilgjengelig. Tidligere har fellesrådet sett til kommunens måltall for fondsmidler men i 2022 vil fellesrådet utarbeide en egen sak om måltall for fondsmidler. Dette fordi kirkelig fellesråd har noen andre forutsetninger i sin økonomiforvaltning enn det kommunen har.

Midler til investeringer som ikke er brukt i løpet av budsjettåret avsettes til bruk for investeringsprosjekter i kommende år og i økonomiplan periode.

Økonomi framover

KF har i alle år siden etablering i 2018 hatt en økonomi som har gått med enten mindreforbruk eller i balanse. Til dels har dette regnskapstekniske årsaker. Ofte har det vært slik at budsjettet har blitt satt opp med bruk av fond og dette har bidratt til at resultatet har vist et mindreforbruk. Nå med ny økonomiforskrift vil unødvendig fondsbruk strykes, og sjansene er større for at resultatet vil gå i null eller i hvert fall ikke blåses opp på grunn av bruk av fondsmidler. Dette er en positiv utvikling for kirkelig fellesråd.

Reell økonomisk sett forventes det å økonomi vil være strammere for kirkelig fellesråd i tiden framover. Mens 2020 var et unntaksår, også økonomisk, med historisk lave pensjonskostnader og strømkostnader, har 2021 normalisert seg og til dels svingt i motsatt retning.

Færder kommune har varslet at de kommende år vil være krevende økonomisk for kommunen og det påvirker også tilskudd for kirkelig fellesråd. Som et ledd i omstillingen er rammetilskuddet redusert fra kr 19 822 000,- i 2020 til kr 18 965 000,- i 2021 og til kr 18 908 000 i 2022. Lønnsutvikling fra 2021 til 2022 er estimert til å ha et helårseffekt (økning) på om lag 500 000 kr, i tillegg er det prisstigning på en rekke andre tjenester. Når tilskuddet forblir på samme nivå som tidligere er det en implisitt effektiviseringskrav tilsvarende kostnadsøkningen. Tidligere har det vært justeringer til inntekter som har berget økonomi. I 2019 og 2020 ble nivå på gravfesteavgifter økt i tråd med nivå i omkringliggende kommuner. I 2021 ble det innført kremasjonsavgift (egenandel) tilsvarende halvparten av den reelle kostnaden for kremasjon. Videre økning av løpende inntektskilder nå vil gi begrenset effekt.

Det vil være viktig for kirkens organisering å tilpasse driftsnivå til økonomiske rammer som er tilgjengelig i kommende år. I 2022 brukes det av tidligere avsatt fondsmidler til å finansiere drift i vesentlig grad. Fellesrådet vil måtte ta stilling til tiltak som vil redusere aktivitetsnivå for å bringe budsjettet i balanse. Anbefalingen er å gradvis implementere endringene over flere år for å kunne

sikre gode prosesser og bruk av naturlig avgang hvor dette er mulig. I dialog med bevilgende myndigheter vil det vært viktig å understreke at økonomiske forutsetninger må være på plass for å sikre forsvarlig drift i henhold til dagens forvaltningsmessige krav og for å sikre god tjenestelevering.

Det vil være i fremtiden viktig å synliggjøre verdien av kirkens tjenestetilbud og samfunnsoppdrag for innbyggere i Færder. Fellesskapsbyggende arenaer for alle aldersgrupper, kirkelige handlinger og livsritene kirken bidrar til å lage en ramme rundt, kulturarenaer, utvikling av individuell- og kollektiv trosliv er viktig og nødvendig. Både i hverdagen, i høytid og spesielt nå i et samfunn som har stått to år i en verdensomspennende pandemi.

Framtidsutsikter

Den norske kirkes oppgaver er å sørge for gode kvalitet på kirkelige seremonier og ritualer, at kirkelig undervisning og barne- og ungdomsaktiviteter tilbys, at kirkemusikk fyller kirkene, at kirkens omsorgstilbud er kjent og tilgjengelig og det er tjenlige og godt vedlikeholdt kirkebygg. Å gjenoppta normalt aktivitetsnivå når det er smittevernforvarlig er av høyeste prioritet i 2022.

Viktigheten av god dialog mellom kommune og kirke og organiserte samarbeidsfora kan ikke undervurderes. Dette for å gi kunnskap om kirkens virksomhet og gravferdsvirksomhet i kommunen, å informere om kirkebyggenes tilstand, og avklare økonomiske rammer. Kirken ønsker å være en bidragsyter i lokalsamfunnet i form av diakoni, folkehelse, utjevning av sosiale forskjeller og kulturtilbud, og disse er relevante temaer i samarbeidsmøter. I tillegg er kirkens rolle i beredskap og kriser blitt mer aktualisert i tiden som har gått og vil være et tema i neste år.

Også tett samarbeid innenfor prostiet og bispedømmet er betydningsfullt i lys av pandemien og i lys av kommende arbeid for en ny kirkelig organisering. Her er utvikling av tjenestetilbudet og arbeidsforhold for kirkelig ansatte viktige avklaringsområder.

KF er også gravferdsmyndighet i kommunen og ivaretar gravferdsbehov for alle kommunens innbyggere uavhengig av tro eller livssyn. KF ivaretar rollen med ryddighet og profesjonalitet for å gi gode, verdige og likeverdige gravferdstjenester for alle. I 2021 er oppgaven som gravferdsmyndighet i Færder skilt ut av Den norske kirkes websider, og profilert på egne nettsider. Dette for å skille de ulike delene av virksomheten og ulike oppgaver som organisasjonen har og ivareta alle innbyggers behov fra en mer livssynsåpen tilnærming.

KFs digitale tilbud og ferdigheter har blitt utviklet videre i 2021 og det er viktig å opprettholde også når koronapandemien ligger bak oss. Noen goder kommer med digital tilværelse. Økt kompetanseoverføring via digitale kurs og møter i 2021 har gitt besparelser i tid og reisekostnader, og bør være en naturlig del av fremtidens kurs- og møtekultur.

Det er nå et stort savn etter fysiske samlingspunkter. Både når det gjelder normale feiringer av dåp, bryllup, konfirmasjoner og gudstjenester, normale sorgritualer med begravelser og minnesamvær, konserter uten ekstra seter i mellom, og stabsmøter hvor mange er samlet. Det gleder vi oss over å gjenoppta i 2022 og tror mange vil ha et ekstra behov for fellesskap, tradisjoner og ritualer i år og fremover.

2022 er også frivillighetens år. Det kommer til å bli markert også i kirken i år, og vil bli profilert i menighetenes blad Færder 5.1. Mange frivillige har vi hatt mindre kontakt med de siste to årene og det er en gylden mulighet og gjenoppta kontakten og rette energi og fokus mot felles aktiviteter.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Ved inngangen til det andre året med korona er håpet at kirkens drift normaliserer seg i 2022, og at åpne kirkedører er det som igjen møter publikum, medlemmer, barne- og unge, voksne og eldre.

Borgheim, 08.mar. 2022

Brooke Bakken

Kirkeverge, Færder kirkelige fellesråd

Vedlegg:

Årsmelding Teie kirkes barnehage

Årsmelding Tripp trapp åpen barnehage

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

